

kron. Celo drugačne so posledice štrajka za delodajalce. Izguba bogatih lastnikov premogovnikov in tovarn je malenkostna, da, nekateri so imeli celo dobiček ok štrajka. Ker se je zadnje dni pred štrajkom delalo in kopalo na vso moč, so bile zaloge premoga začetkom štrajka mnogo večje kot navadno. Cena premoga se je za časa štrajka skoro podvojila, in vsled tega so si lastniki premogokopov in zalog premoga napravili tak dobiček, da imajo vso škodo povrnjeno. Od štrajka imajo velik dobiček tudi razna druga podjetja: železnice, tovarne in borza. Podražila so se živila in drugi predmeti. Lastniki rudokopov, bogati tovarnarji, slavijo te dni zmago. Ubogo delavstvo pa preklinja socialno-demokratske voditelje, ki so speljali delavstvo na led.

— **Italij.-turška vojska.** Lahi so svoje zaprtje pristanišče v Rdečem morju razširili. Pri Derni so Turki pregnali Lahe iz nekaterih utrjenih mest in ubili 30 italijanskih vojakov, pri Bengaziju so pa uničili s topovi en laški zrakoplov, ki je potem padel na zemljo. Italijani so prvotno napravljali Turkom in Arabcem z zrakoplovi velik strah, ker so metali iz zračne višine na nje dinamitne razstrelivne krogle (bombe), ki so navadno mnogo Turkov in Arabcev ubile. Sedaj so postali Turki pametnejši; takoj, ko zagledajo kak zrakoplov nad seboj, se razkropijo, da zadene bomba le posameznike. Sicer pa zrakoplovi Italijanom zelo dobro služijo. Z velike višine z dalnoglede lahko pregledajo razvoj sovražnika. — Italijanski vojaki v Tripolisu so vsak dan bolj nezadovoljni in puntarski, tudi letošnji novinci so se po nekaterih mestih na Laškem upirali, ko so jih vtaknili v vojaško suknjo. Cela Italija je postala že nepotrpežljiva in listi so pisali, naj se vrne vojska domov. Tem bolj je prišla prav precejšnja zmaga Italijanov pri Sidi Saidu ob tripoliško-tunjski meji. Italijanom se je posrečilo, to mesto zasesti in tam izkrcati vojaštvo. Od tu bodo lahko napadli Zuaro in preprečili dovoz živil in streljiva za turško-arabsko vojsko. To je za Turčijo hud udarec. — Evropske velevalsti se silno trudijo, da bi dosegle sporazum. Ena za drugo vlagajo predloge za dosego mira. Italijan bi sicer rad odnehal, ker radi ogromnih vojskinih izdatkov skoraj ne more več dihati, a Turk je svojeglav in trmast ter pravi, da se hoče boriti za Tripolis do zadnjega moža. — Na Laškem so se živila vsled vojske silno podražila. Cena kruhu je že poskočila za 12%.

Bogokletstvo „Nar. Lista“!

Naši listi so že kratko ožigosali, kako je „Nar. List“ v 14. številki letošnjega leta iz evharističnega shoda na Dunaju napravil „anarhistični kongres“, to je shod ubijalcev kraljev in cesarjev, in pa menežarijo, to je zverinjak, kjer se pitajo vsakovrstne zverine. Smatramo pa za svojo dolžnost, da še enkrat vsemu poštenemu krščanskemu ljudstvu pokažemo, kako nezaslišano si drzne neimenovano zlumpano človeče sramotiti najsvetejše reči krščanske vere.

Evharistični shodi so shodi častilcev presvete Rečnega Telesa, ki je najvišja skrivnost krščanske vere, je višek in središče krščanskega bogočastja, ki je po besedah Kristusovih dušna hrana kristjanu v življenju in kot popotnica zadnje tolažilo ob smrti uri. Evharistični shodi so čisto verske prireditve, njih namen je, poglobiti versko življenje, povzdigniti bogočastje, vneti ljubezen do Tistega, ki je rekel: „To je moje telo, to je kelih moje krvi, nove in večne zaveze.“ Na teh shodih se ne obravnavajo politične reči, ampak zgolj bogoslovne, verske. Lani je bil tak shod v Madridu; udeležili so se ga najvišji generali, ministri in kralj sam. Letos bo ta shod na Dunaju. Pokroviteljstvo je prevzel sam presvetli cesar. In sedaj pride baraba, ki piše, da bodo prišle na ta shod „vse plantave, puklave pa hempaste bratovske babe s celega sveta.“

Ali more krščanski čut, sploh olikan čut, to prenašati? Kako skvarjenje in propadle morajo biti ti ste duše, ki se hranijo s takim berilom!

Potem se spravi umazani dopisun na Veržence in njih salezijanski zavod, kjer je v kratkih stavkih kar nagromadenih bogokletstev.

V vsakem človeku, tudi paganu, je strašno resna misel na večnost. Dopisnik „Nar. Lista“ se pa norčuje iz večnosti, iz nebes in pekla.

Norčuje se iz smrtnega greha in celo iz četrte božje zapovedi, češ, če so stari „Verženci“ iz pekla, te pa bi bilja smrtni grehi, če bi jihova deca kan in da silili, sa vendar veja fsi, ka pravi ti štrti sveti zakrament: „Spoštuj oče pa mater!“

Tako daleč smo torej prišli! Zabiti in nesramni liberalci niti ne ve, kaj je četrta zakrament in kaj četrta božja zapoved! Je pač napreden! „Spoštuj oče ta in mater“ je temelj človeške družbe in vsebuje najnežnejša čutila človeškega srca. Kakor svinja, ki zgrize živga otroka, tako dela ta nesramen dopisun z najvznejšimi nauki krščanske vere.

Češčenje najsvetejšega zakramenta, vero v večnost, zasluženje dobrih del, nauk o smrtnem grehu, štrto božjo zapoved, zakramente bliži na nečuvn način glasilo narodno-napredne stranke! Zoper to se mora vzdigniti odločen protest. Krščansko ljudstvo, ali si boš pustilo tako sramotiti najsvetejše reči? Ali si zasluži kaj drugo kakor zaničevanje list in stranke, ki je zmožna take podlosti? Gorje nam, če bi ti banditi dobili enkrat oblast pri nas! Ako bi to mirno pustili, bi se zagrešili sami. In kdor „Narodni List“ z dopadanjem bere, ga plačuje in vleče s tako stranko, je tudi sam kriv tega barabskega bogokletstva. Vsak tak si mora pred sodiščem svoje vesti resno postaviti vprašanje: ali se sem kristjan ali ne? Biti

kristjan in molčati k temu, je nezdružljivo. Kristus ali Baraba, oba ne gresta skupaj!

Pregreha, krivica, podlost, se mora studiti vsakemu človeku in jo mora obsojati iz dna svoje duše.

Vzpričo tega si moramo res vest izpraševati, je-li se nam dovolj studi liberalna stranka, ki počenja tako lopovstvo.

In prišel bo zopet čas, in „Narodni List“ bo zopet pobožno obračal oči in vzdihoval: Oh, mi nismo zoper vero!

Stranka, koje glasilo je nekda pisalo, da je krščanstvo strup iz Judeje in vera v Kristusa-Boga zmotna, in koje sedanje glasilo spuša tako bogokletstvo v svet, je nekrščanska ter Bogu in cerkvi sovražna do čna svoje liberalne duše. Takim zastrupljavcem našega ljudstva gre ne samo zaničevanje, temveč neizprosni boj.

Razne novice.

* Godovi prihodnjega tedna:

- 21. nedelja, Anzelin, škof
- 22. ponedeljek, Soter in Kaj
- 23. t. rek, Jurij, mučenik; Adalbert, škof.
- 24. sredo, Fidelis, mučenik
- 25. četrtek, Marko, evangelist
- 26. petek, Klet, papež in mučenik.
- 27. sobota, Peregrin, duh vnk

* **Osebnost.** Cesar je dovolil, da g. cand. med. Hugon Robič, sin deželnega odbornika Robiča, na graškem vseučilišču promovira sub auspiciis imperatoris.

* **Duhovniška vest.** C. g. Jos. Mešiček, mestni župnik v Brezicah in dekanjski upravitelj, je imenovan za dekana videmske dekanije.

* **Iz šole.** Na enorazredni ljudski šoli v St. Joštu na Kozjaku, drugi plačilni razred, se ima podeliti mesto učitelja in šolskega vodje. Dokazati se ima sposobnost podelitve katoliškega pouka in znanje obeh deželnih jezikov. Štaterski deželni odbor podeli krajevno doklado po 200 K, katera se pa ne vračuni v pokojnino. Prošnje se imajo do 20. januarja 1912 vposlati krajnemu šolskemu svetu v St. Joštu na Kozjaku, pošta Dobrna pri Celju.

* **Od južne železnice.** Prestavljeni so: Franc Markovič, adjunkt, iz Maribora v Lipnico; Adolf Šerko, asistent v Pesnici, v Vildon; Janez Hofer, asistent, iz Sevnice v Ptuj, in Feliks Pristavec, asistent v Trbovljah, v Grobelno.

* **Iz davčne službe.** Davčni upravitelj Alfonz Sorglechner v Ormožu je imenovan za predstojnika davčnega urada v Konjicah.

* **Iz pošte.** Poštni pristav Alojzij Puntigam je prestavljen h glavni pošti v Maribor.

* **Umrli** je dne 14. t. m. čast. sestra Rafaela Kovačič, prednica zavoda šolskih sester v Trstu. Rojena je bila leta 1856 v Ernovžu. Redovnica je postala dne 23. septembra 1879. N. p. v m.!

* **Nadrevizor Pušenjak** ponesrečil. V nedeljo, dne 14. aprila popoldne se je vračal nadrevizor gosp. Vlado Pušenjak iz občnega zbora Kmečke posojilnice pri Sv. Tomažu z vozom proti Veliki Nedelji. Med vožnjo so se vozniku splašili konji in voz se je prekucnil. G. Pušenjak je dobil težke poškodbe na glavi in je le z največjo težavo prišel v Maribor. Upamo, da bo vrli naš organizator zopet v kratkem okreval.

* **Dva slovenska pisatelja umrla.** V Celovcu je dne 10. aprila umrl dr. Jakob Sket, ravnatelj Družbe sv. Mohorja in znan slovenski pisatelj. Rojen je bil rajni leta 1852 na Sladki gori pri Smarju. Med drugimi je spisal dr. Sket slovenskemu ljudstvu omiljeno povest „Miklova Zala“. — V Krškem ob Savi je dne 12. aprila umrl slovenski pisatelj dr. Janez Mencinger, odvnetnik istotam.

* **Za nemško gledališče!** Deželni odbor Štaterski je pred kratkim dovolil za nemško gledališče v Graecu zopet 14.000 K podpore. Omeniti moramo, da sta se temu upirala kmečka odbornika Robič in Hagenhofer ter tudi proti glasovala. Za komedije imajo Nemci denar, za ceste, regulacije rek, vinograde pa ne. To darilo nemškemu gledališču je tudi najboljši dokaz, kako grdo lažejo liberalci in nemčurčki, ako trdijo, da zaradi obstrukcije ni deželnega denarja za ceste in druge reči. O podpori za gledališče bosta seveda „Narodni List“ in „Štajerc“ molčala. Vsak dan postaja očitnejše, da je za nemško ošabnost in krivičnost obstrukcija najboljša šiba. Za nemške meščane v Graecu je vedno denar, za slovenske kmete nikdar! Boj tej nemški politiki!

* **Liberalni agitator.** Miloš Stiebler, za kojega dobivajo Celjani 4000 K od poljedelskega ministrstva, da bi bil združni potovalni učitelj, ne pa agitator, je prišel na velikonočni ponedeljek na občni zbor posojilnice v Selnici ob Dravi, koja posojilnica je pri ljubljanski Zadrugi Zvezi. Ni ga torej gnala združna dolžnost, ampak liberalna strast. Sad njegovega pohoda v Selnico je dopis v „Slov. Narodu“, v katerem govori o „različnih pritepenih kaplanih“, o „ošabnih koritarjih“, o „puntu proti klerikalni gospodarski komandi“ itd. Treba bo vendar poljedelsko ministrstvo opozoriti, da takega potovalnega učitelja, ki namesto o združništvu, govori o pritepenih kaplanih, slovensko ljudstvo ne potrebuje. Celjski Zvezi pa bo zopet treba polico za kruh nekoliko višje postaviti ter jo opozoriti, da naj pred vsem misli na to, kako bo sebe in svoje rešila iz poloma „Glavne posojilnice“.

* **Liberalna „Glavna posojilnica“.** Graško nad-sodišče je zavrnilo razsodbo ljubljanskega deželnega sodišča, po kateri ne bi bili člani „Glavne posojilnice“ tisti, ki niso bili pri seji odbora sprejeti za člane

tako, kot pravila zahtevajo, ter se je izreklo, da so ti ne glede na pravila sprejeti člani pravi člani. Zadeva pride še pred najvišje sodišče.

* **„Helmstatt“** se zove novo bojno društvo proti Slovincem. Namene in cilje ima iste, kakor Súdmar-ka. Glavni kolovodja tega društva je znani protestant Fraib, ki so ga iz gotovih ozirov izbacili iz Súdmar-ke, baje radi njegovega plodonosnega delovanja v St. Ilju. To društvo snuje sedaj po raznih krajih podružnice in se hoče vreti v prvi vrsti na naš St. Ilj. Pravijo, da je kasa tega društva neki silno suha, ker so se Nemci že naveličali darovati vedno za protestantovsko in švabsko naseljevanje. Slovinci, mi pa z vso vnmemo podpirajmo Slovensko Stražo!

* **„Štajerc“ laže.** V poročilu o občinskih volitvah v Bohovi pri Mariboru pravi „Štajerc“, da so zmagali njegovi pristaši na celi črti. To je laž! V I. volilnem razredu, kjer volijo najodličnejši možje, so zmagali slovenski, katoliško misleči možje; v III. razredu je bila zmaga štajercijancev zelo jalova, prodrli so komaj s pet glasovi večine. Take laži trosi med svet „Štajerc“. Imena naših izvoljenih mož je grdun tudi tako pokvaril, da se Bogu smili. N. pr. Strmška v Stermschegg in Čučeka v Tschutscheek.

* **Za naše orglave.** Stanko Premrl: 100 preludijev za orgle. Katoliška Bukvarna v Ljubljani, cena 3 K 80 vin. Preludiji so postavljeni v C, G, D, A, E, F, B, Es, As in Des dur, torej v takšnih tonovih vrstah, da jih je prav lahko igrati; a tudi na spretnost prstov ne stavijo velikih zahtev; poleg tega so zares zelo lepi. Zato je priporočamo najtopleje.

* **Dve lepi igri** za naša društva je založila Katoliška Bukvarna v Ljubljani. „Miklova Zala“ je znana priljubljena povest iz slovenske zgodovine. Po tej povesti je spisal Anton Cerar igro, ki se bo gotovo priljubila našemu ljudstvu, ker je vzeta iz narodnega življenja. Knjižica stane 1 K. Druga igra se zove „Naša kri“, spisal jo je priljubljeni slovenski pisatelj F. S. Finžgar. Snov igre je vzeta iz dobe francoskih bojev v naših krajih. Ta knjižica stane 1 K 40 vin. Obe knjigi našim društvom toplo priporočamo.

* **Anton Kosi:** Venček triglasnih narodnih pesmi za šolo in dom. III. Cena 50 vin. (naroča se pri izdajatelju in založniku v Središču). V veliko marljivostjo in z vidnim veseljem se je izdajatelj mladinskih spisov, g. A. Kosi, lotil tudi prirejanja narodnih pesmi za triglasno petje v šoli in drugod; že III. venček leži pred nami, ki obsega 10 narodnih pesmi v najpriprostejši opremi. Tudi ta „Venček“ bo, kakor oba njegova prednika, ne le v šolah, marveč i dekliškim zborom v naših društvih dobrodošel ter bo pomagal buditi veselje do naših lepih narodnih pesmi. S. S.

* **Mraz.** Od sobote, dne 13. aprila naprej, se je ponavljala občutna slana, mrzlo je bilo celo tako, da je zemlja zmrzovala. Hud veter, ki je bril raz snežne gore, je napravil občutno škodo v naravi. Orehi so večinoma uničeni; tudi črešnje, marelice in breskve so vsled mraza izgubile polovico nastavljenega sadu. Vinogradniki nam poročajo, da je mraz od sobote na nedeljo ponoči uničil po nekod zgodnje trsne poganjke in da so očesca zgodnjih vrst uničena. Gotovo je, da je škodoval mraz tudi cvetju hrušk, sliv in jablan, v nekaterih krajih celo rži, vrtnim cveticam in lucerni. Bati se je, da se bo mraz še ponavljal. Zatoraj si naj pripravijo vinogradniki dovolj gradiva za zažiganje proti mrazu. Za sedaj imamo proti mrazu edino to sredstvo. Zažigajo pa naj vsi vinogradniki, da dim kaj izda. Priporočati bi bilo, da bi župani do- ločili občanom, naj zažigajo ogenj proti mrazu. Le ako se napravi velik dim po večjem zažiganju, bo kaj uspeha. Vinogradi za sedaj še niso uničeni, ampak čuvajte jih!

* **Ponarejeni 20kronski bankovci** krožijo zadnji čas v precejšnji množini po naših krajih. Rosebno na sejmihi so spravili ponarejalci mnogo tega papirja v promet. Spoznajo se ponarejeni bankovci od pravih s tem, da imajo medlejšo barvo, nekaj umazani lesk, papir je debelejši in mehkejši, številke so nekoliko manjše in finejše izpeljane kot na pravih bankovcih. Splošno so baje ti papirji zelo dobro ponarejeni. Policijsko ravnanje na Dunaju je razpisalo nagrade za izsleditev ponarejalcev v znesku 10.000 do 20.000 kron.

* **Gozdovi gorijo** na Gornjem in Srednjem Štaterskem. V graški okolici, v Premšetnu in v bližini Ljubna na Gornjem Štaterskem so bili zadnji čas veliki gozdni požari. Vsled velikega vetra so se požari širili. Se-le po hudem delu, se je vojaštvu in ognjegascem posrečilo, omejiti ogenj.

* **Štaterski dragonci** odšli na Hrvaško. Iz Maribora je odšlo te dni v Zagreb 150 dragoncev. Ponavlja se tedaj stara navada: za madžarsko nadvlado na Hrvaškem se naj uporablja skupno armado, katere največji protivniki so ravno Madžari.

* **Nobene pljače na „kredo“.** V Budimpešti je izdal mestni magistrat ukaz, glasom katerega ne sme noben gostilničar in kavarnar dajati „na pul“ gostu na pijači več kakor za 4 K. Kdor bi ravnal proti tej odredbi, kaznovan bo z globo 100 K. Podobna odredba bi tudi pri nas ne bila odveč.

* **Silnovka** je sedaj popolnoma ugasnila na Spodnjem Štaterskem. Zivinski sejmi so odprti in živinske cene se polagoma dvigajo.

* **Premoga** se je pridelalo na celim svetu v letu 1910 ena milijarda in 35 milijonov ton. Angleškega premoga se izvaja v Nemčijo vedno več, dočim raste izvoz nemškega premoga v Francijo, Belgijo in Avstrijo.

* **Riža** se je leta 1911 pridelalo v Indiji 521 milijonov 992.000 meterskih stotov, to je za 36 milijonov